

04-01-08 L. Bech

Mulig økonomi bag Svanemærket og Miljømærkning Danmarks mulige incitament.

Simple beregninger over mulige gebyrindtægter ved forskellige salg af svanemærkede brændeovne viser, at Miljømærkning Danmark (det tidligere Miljømærkesekretariatet) må have et væsentligt større økonomisk incitament til at fremme salg af *mange* ovne frem for at stille skrappe sundhedsmæssige krav til røgdledningen.

Beregningerne nedenfor viser, at udstedes der 1 Svanelicens og sælges 1 ovn kan sekretariatets indtægt være ca. 3.600-10.000 kr, udstedes der 10 licenser og blev der teoretisk set solgt 50.000 svanemærkede ovne, kan Miljømærkning Danmarks indtægt være 2-6 millioner kr, afhængig af Miljøstyrelsens tilskud.

Svanemærkekravene er kritiseret af brændeovns skeptikere for slappe krav og utidssvarende dokumentation. Og Svanemærket går samtidigt for at være skrapere end andre brændeovnsstandarder...

Beregningerne uddybet:

Forsøgsvis beregning af fiktiv indtægt i Miljømærkning Danmark

Fiktivt årlig salg af Svanemærkede brændeovne	1 licens koster kr.	antal licenser	afgift af omsætning før moms, indtægt	Fiktiv pris 1 brændeovn, kr.	Miljømærkning Danmarks indtægt, kr.	Miljøstyrelsen dobler op?? Kr.	I alt?? kr.
1	3500	0	0,40%	10.000	40,00	80,00	120,00
0	3500	1	0,40%	10.000	3.500,00	7.000,00	10.500,00
10.000	3500	10	0,40%	10.000	435.000,00	870.000,00	1.305.000,00
50.000	3500	10	0,40%	10.000	2.035.000,00	4.070.000,00	6.105.000,00

Skemaet viser et forslag til beregning af sekretariatets mulige indtægter ud fra priserne oplyst af "Bekendtgørelse om det europæiske og det nordiske miljømærke", der styrer Miljømærkning Danmarks økonomi http://147.29.40.91/LINK_0/0&ACCN/B20010070005. I praksis kan der være forskellige rabatordninger.

Mit formål har været at undersøge, om der kan være økonomiske incitamenter hos miljømærkeadministratorer og andre, der kunne trække miljømærket i en lempeligere retning, end ønskeligt er for de, der ønsker at leve røgfrit.

Mens licensprisen og gebyrerne fremgår af Miljømærkebekendtgørelsen, kender jeg ikke de præcise metoder til beregning af tilskuddet fra Miljøstyrelsen. Men det fremgår af ecolabel.dk, at de er finansieret af staten, og at Miljøstyrelsen står for ca. 65 % af Miljømærkning Danmarks indtægt, resten af gebyrer. Jeg har tilladt mig at beregne statens bidrag som en automatisk del af omsætningen i lighed med gebyrerne. Statens del vil også omfatte evt. administrationsomkostninger ved det europæiske miljømærke, men også det er delvist gebyrfinansieret.

Forespurgt har Miljøstyrelsen oplyst, at et evt. fald i salget af miljømærkede produkter måtte forventes at medføre nedskæringer i sekretariatets bevillinger, og dermed også mandskab.

Dette forhold sammenholdt med de beregnede mulige indtægter ved forskellige omsætninger peger på, at Miljømærkning Danmark må have et stort økonomisk incitament til at få distribueret så mange miljømærkede varer som muligt. Ud fra bekendtgørelsen kan man også se, at Svanemærket er en ca. 3 gange bedre gebyrforretning end det europæiske mærke.

Man kunne få den tanke, at konstruktionen kan påvirke ambitionerne i de krav, der stilles; jo lavere krav, jo flere producenter og produkter kan leve op til dem. Dette stemmer overens med kritikernes opfattelse af, at Svanemærkekravene slet ikke sikrer mod sundhedsskadelig luftforurening, at dokumentationskravene er alt for grovmaskede, og at de ikke omfatter de mest toksiske stoffer i brænderøgen, de fineste partikler, tjærestofferne og dioxinen.

Idéen bag miljømærker er sikkert god, men en anden finansieringsform, der er mindre provisionspræget vil nok bedre fremme de miljø- og sundhedskrav, som denne hjemmeside og brændeovnenes kritikere efterlyser.

Som det er, ligner Svanemærkningssystemet en fingeret miljøordning og et kamufleret delvist skatteyderbetalt brand af brændeovnsindustrien.

Miljøstyrelsens betaling til Miljømærkning Danmark falder som en særskilt bevilling på finansloven (pt.: 2007 udgift 19,1 mio, indtægt 5,5 mio), som vil bortfalde, hvis salget af Miljømærkede varer og licenser teoretisk set bortfaldt helt. (De nævnte beløb må dække det store flertal af de miljømærkede produkter solgt herhjemme, så omsætningen af Svanemærkede ovne har vist ikke været så stor igen, men synes ifølge medierne at være stigende).

I øvrigt fremgår det af bemærkninger til finansloven, at denne potentielle pengemaskine også giver visse forskningsmidler. Vi må jo håbe, at de forskere, der har glæde heraf, har tungen lige i munden...

Fra side 2123 i finansloven:

Af kontoen afholdes udgifter, herunder tilskud, til Miljømærkenævnet og Miljømærkning Danmarks virksomhed, tilsyn og kontrol med miljømærkeordningerne, information og markedsføring, forsknings og udviklingsprojekter til støtte for administrationen, herunder kriterieudvikling og evaluering.